

DR. FRANTIŠEK BARON KASKA.

K úmrtí vynikajícího amerického Čecha.

Je tomu sotva čtvrt roku, co znamenaly noviny, že dr. František byl komturem řádu František baron Kaska v Mexiku jména Josefa. Pokud povědomo, pouze "Český Svět" uveřejnil při té příležitosti podobiznu statného starce, kterému zdánlivě neškodil ani půlstoletý téměř pobyt v této snesitelném podnebí vysoké plošiny mexické. Právě za ruce předvolebního došla pak zpráva, že týž krajan náš zemřel dne 10. května.

Nehodlám psát životopisu barona Kasky — necítím se k tomu ani oprávněn — pouze však ta okolnost, že byl jsem posledním z našich, který měl příležitost poznati vynikajícího krajana toho v jeho domově, nutká mne k tomu, abych věnoval mu krátkou tuto vzpomínku.

Baronu Kaskovi doporučil mne do Mexika zesnulý geolog český, prof. dr. Alfred Slavík, jednatel musea království českého. Již na lodi, jedá ze Španělska, doslechl jsem se mnoho o něm, neboť nebylo snad v celém Mexiku osoby nad něho známější a populárnější, takže i španělští obchodníci, kteří v různých krajích Mexika jen občasné prodávali, dovedli mi mnoho o něm vypravovati.

Baron Kaska byl lékárníkem a lékárna jeho — jedna z nejvýznamnějších v městě Mexiku až do poslední doby stála na Calle San Ignacio, dům od rohu hlavní třídy Svatého Františka.

Druhý den po svém příjezdu do Mexika, v polovici srpna minulého roku, vyhledal jsem lékárnu a našel jsem majitele tam. Mezi tím, co jsem domlouval se lámanou španělštinou s provisořem, vešel hbitým krokem, opíraje se o silnou hůl, starý baron. Postavy byl prostřední, silné, ač ne otlilé, obličej vroubený sporným bílým voussem s velikým zahnutým nosem byl rázu poněkud posupného pouze oči jeho, kryté neobyčejně silnými víčky, hleděly z pravidla ve sebe a přívětivě.

Představil jsem se mu česky, starý pán však, zřejmě pohnut, sdělil mi, že za dlouhá léta pobytu v cizině česky zapomněl a proto přešli jsme do němčiny. Přes to však že česky mluvit zapomněl, hlásil se baron Kaska vždy k svému původu a měl i české knihy ve své bibliotece, které s oblibou čítal.

Během zasedání mezinárodního kongresu geologického v Mexiku mluvil jsem s baronem Kaskou každého dne. Dvakrát neb třikrát vedl jsem k němu cizí odborníky, kteří přáli si viděti jeho sbírky. Dr. Kaska účastnil se i tří slavnostních večerů kongresových a byl tomu velmi rád, že internacionální společnost jeho osobě i sbírkám věnovala záslužnou pozornost. Zval též nás rakouské příslušníky kongresu k sobě na oběd, leč pro různost v denních programech nedošlo k tomu.

Hovořival jsem mnoho s baronem o jeho sbírkách a zvěděl též o jeho plánech. Právě mi několikrát, že odkázal sbírku mineralogickou museu království českého, ostatní pak sbírky dvornímu museu vídeňskému a že hodlá co nejdříve lékárnu prodati a usaditi se ve Vídni, kde měl ještě několik přátel z mládí.

Z Mexika odjel jsem na dva měsíce do Kalifornie a když v prvních dnech listopadu jsem se vrátil, zastal jsem barona sklíčeného zinníci. Přes to, že byl značně

churav, věnoval mi starý pán mnoho pozornosti. Netušil jsem, že dal jsem mu s bohem na vždy a on se toho nenadál sám ještě méně; bylť jedna z těch silných povah starších, které ještě, ačkoli překročily dávno sedmdesátku, nemyslí na smrt a kuji plány ještě pro celé čtvrtstoletí. Tato svěžest duševní a tělesná spojovala jej s těmi, jimž oddán byl úctou upřímnou, s naším císařem a králem a s prezidentem mexickým, generálem Porfirio Diazem. S tímto spojovala jej vřelá přátelství. S obdivem a úctou vzpomínal baron Kaska těch dnů, kdy Don Porfirio Diaz jako velitel republikánské armády obsadil r. 1867 kapitulující Mexiko; jak nestrpěl, aby vojsko drancovalo v domech přívrženců císařství a jak pevnou rukou dovedl zavésti pořádek tam, kde všichni ostatní byli bez rady a odhodlání dáti průchod svým strannickým vášním. Don Porfirio nedopustil, aby ani jednomu z cizozemských průvodců císaře stala se křivda a hájil cizí živnostníky v jich právech tak jako by byli nejvěrnější sloužili republice. Těmto zásadám spravedlnosti vůči cizincům zůstal pak veliký generál i jako prezident věren a tomu děkuje Mexiko valnou měrou za dnešní svůj blahobyt.

Jak mi píše pan Ludvík Weil, zástupce rakouských vývozců v Mexiku, zemřel František baron Kaska neočekávaně, v noci na 10. května, raněn byl mrtvicí. Okolnosti nasvědčovaly tomu, že záchvat nenastal náhle a že baron hledal léky, by zmírnil své útrapy v hodinách nočních. Dožil se věku 74 let. Narodil se v Plzni, studoval ve Vídni a přijel pak s dobrovolnickými sbory císaře Maxmiliána do Mexika, i byl vojenským lékárníkem, nežli si zakoupil lékárnu v městě.

Baron Kaska, nezapomínaje nikdy staré své vlasti, byl zároveň dobrým vlastencem mexickým. Znal Mexiko velmi dobře z vlastního názoru, cestoval mnoho a to nejen pro zábavu a sport lovecký a rybářský, nýbrž i za účelem vědeckým. Vystoupil před léty na Citlaltepetl, nejvyšší sopku v Mexiku, která známa jest šife pod názvem Pik Orizabský, a změřil tlakoměrem rtuťovým její výšku. Jako pravý vlastenec mexický věnoval největší část jmění svého na sbírky vědecké a umělecké, které výhradně týkaly se Mexika.

Jisté části svých sbírek vztahují se ku památce císaře Maxmiliána, věnoval baron Kaska již před léty našemu panovníku, cennými kusy ze svých sbírek mineralogických obdaril musem království českého i dvorní musem vídeňské. Prostranný byt jeho byl musem vášnivého sběratele, který dovedl nashromážditi pravé poklady. Rozsáhlá knihovna, sbírka mineralogická, archeologická, numismatická, Maxmilianium a sbírka obrazů byly hlavní jeho oddíly.

Knihovna obsahovala vedle beletrie a všeobecných děl vědeckých téměř kompletní novější historickou literaturu o Mexiku a velmi mnoho děl i z jiných oborů vědeckých, pokud předmetem jich bylo Mexiko. Na stole v knihovně vedle velikých meteoritů a ilustrovaných děl a časopisů ležely publikace Strnadovy a Hruškovy o rodišti baronově, královském městě Plzni.

Velká skleněná skříň řehovala sbírku mineralogickou, nevelikou sice, ale bohatou vzácnými kusy. Vzácné exempláře zlata i rud kovových z různých dolů mexických, překrásné druhy krystalů, řídkých

v podobné dokonalosti, drahocenné opály mexické velikých rozměrů a sponsta kusů z pověstného meteoritu tlučického byly nejceněnějšími členy této sbírky, která podle vůle majitelovy má se dostati do musea království českého.

Podobně jako sbírka mineralogická měly nečetné výrobky staré kultury indiánské, rozestavené v přijímacím pokoji, cenu velice značnou. Vedle krásných skulptur v kameniu byla v majetku baronově i předhistorická soška mexická z pálené hlíny — unikum to, které baronovi věnovala rodina po prezidentu Gonzalezovi (1880—84). Sběrka numismatická obsahuje veškeré mince mexické, nejen běžné, od počátku epochy koloniální, nýbrž i pamětní a počet jich jde snad do tisíců, neboť za doby koloniální při každé slavnosti příležitosti razila jednotlivá města své pamětní mince. Oddělení toto obsahuje velmi mnoho unik ceny nesmírné.

Maxmilianium je již valně ochuzeno tím, že mnoho kusů, zvláště památných, přišlo do Vídně, obsahuje však dosud četné, drahocenné předměty z doby nešťastného panovníka. Jsou to vázy a stojany, skvosty a — jiné předměty, které císař a císařovna Charlotta sami nosili, jež rozdávali v upo-

mínku řády, obrazy a jiné věci, které vesměs baronovi vybavovaly tklivé dojmy z dávno zašlých krásných, ale tak tragicky zakončených let slávy císařské.

Na oddělení toto, které srdce jeho bylo nejdražší, věnoval baron největší náklad, neboť nechtěl dopustiti, aby památky jemu tak drahé dostaly se do rukou Američanů se vším kupěcíím.

Sběrka obrazů obsahovala vedle několika portretů z doby císařské zvláště krajiny mexické od nejlepšího mexického malíře krajináře Velasca.

Kůže vlastnoručně zabitých šelem, parohy srně a malý arsenál střelných zbraní svědčil o baronově zdatnosti lovecké, kterou udržel až do poslední doby v míře neztenčené.

Baron Kaska byl etěn a milován nejen cizineckou kolonií, nýbrž i společností mexickou vůbec. S prezidentem jezdil na hony a obeoval v nejpřednějších domech hlavního města, kamž sotva který jiný cizinec rodem byl pravidelně zván. Pohostinnost baronova, dobrý jeho humor a uhlazenost mravů, kterou vyrovnal se mexickým kreolům úplně, učinily z něho osobu velice populární. Baron Kaska vynikal až do poslední doby výbornou chutí k jídlu a jeho obědy byly pověstné svou opulent-

ností, právě tak jako jeho vína svou výbornou jakostí.

Za dlouhé doby, více než třiceti let, nemělo Rakousko v Mexiku oficiálního zastoupení a po celou tu dobu baron Kaska s obětavostí nevědní podnikal veškeré povinnosti svědomitého konsula a zůstal i potom, kdy vyslanectví i konsuláty znovu byly zřízeny, nejtivnější členem rakousko-uherské kolonie v Mexiku.

Pozůstatky barona Kasky byly za hojného úcastenství obyvatelstva městského provázeny spoustou věnečů dopraveny na německý hřbitov v Mexiku a tam pohřbeny. Dr. Jiří V. Daneš.

Jestli všechny dosud známé prostředky proti Tvému reumatismu nespomohly, není žádným důvodem proto, že by světoznámý Anker Pain Expeller neměl u Tebe osvědčeného účinku. On pomůže bezpečně! Dlouhotrvale užívání ve všech zemích vzdělaného světa dokazuje jeho cenu. Učiň pokus a budeš zbaven svých svízeli. Cena toliko 25c a 50c za láhev.

Dr. F. J. Kálal,

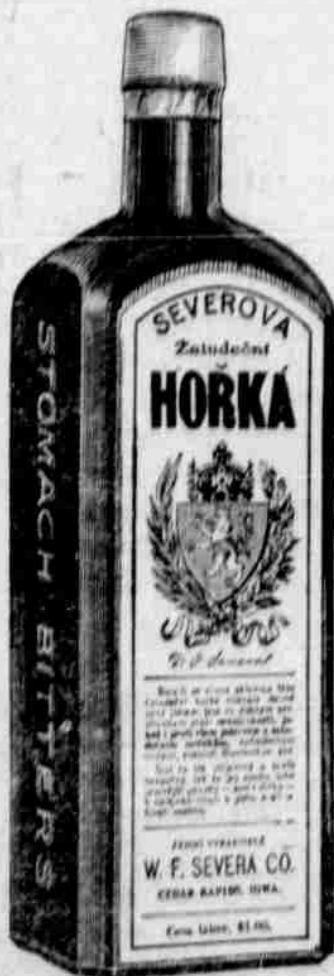
český lékař a ranhojč

Úřadovna v Karbach bloku, číslo pokoje 303. — Tel. 1761.

Úřední hodiny: Od 10 do 12 a od 3 do 5.

Obydlí sev. vých. roh 16. a Martha ul. Úřední hodiny: večer. Tel. Doug. 1875. Omaha, Neb. 18

STAVBA TĚLA

Potrava, kterou přijímáme, jest hmotou potřebnou ku stavbě našeho těla. Dříve však než tělu prospěje, prochází jistým podivným procesem: **zažíváním.**

K podmínkám dobrého zažívání patří: 1.) Chut k jídlu. 2.) Zdravý a činný žaludek ku provedení assimilacího procesu.

Když přirozená touha po pokrmu schází, aneb žaludek jest neschopen tento spracovati, zůstává potrava v něm ležeti jsouc podrobena kysání, kvasení a hnití.

To jest nezáživnost. Když se ponechá delší bez nápravy, vyvine se vleklá nezáživnost neb nestravnost. Těžkost v žaludku, pokleslost na mysl, nevrlost, bolení hlavy a jiné příznaky se ukážou.

Kde jest lék proti tomu?

Severova Žaludeční Hořká.

Nevíme o lepším. Není to nový lék. Již po 27 let koná výtečné služby. Dodává přirozenou chuť k jídlu, podporuje zažívání, zdokonaluje a napomáhá assimilaci, čímž zdárně přispívá ku stavbě těla. Pro lidi slabé, starší aneb z nemoci se pozdravující není lepšího léku. Doušek před každým jídlem vás osvěží. Cena 50c a \$1.00.

TŘI DOPISY

"Severova Žaludeční hořká dopomohla mi ku zdraví, zlepšila trávení a povzbudila chuť k jídlu, takže jsem nyní zdravý a silněn pomocí Vašeho léku."

Jos. Passakornis,
Buck Mountain, Pa.

"Přesvědčila jsem se, že Vaše žaludeční hořká nejlépe mi pomohla. Ve třech dnech mne vyléčila. Necítím již žádné těžkosti v žaludku."

Anna Sulowski,
Prospect Plains, N. J.

"Severova Žaludeční hořká jest dobrý lék a měl by jej užívat každý, kdo jest postižen slabostí žaludku. Po využití jedné a půl lahve zbaven jsem všech žaludečních nesnází."

Ignace Pfizner,
Morrisville, Mo.

Na prodej ve všech lékárnách.

Lékařská porada zdarma.

W. F. SEVERA Co. CEDAR RAPIDS IOWA